

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0867

(mr. F.H.E. Boerma, voorzitter en mr. M.C. Mulder, secretaris)

Datum uitspraak	10 oktober 2024
Klacht van	De consument
Tegen	Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving en de algemene voorwaarden

Samenvatting

De consument wilde haar hypothecaire geldlening herfinancieren in verband met een scheiding. Zij wilde daarbij de gunstige rentecondities van een van de huidige leningdelen (met een resterende rentevastperiode van 12 jaar) meenemen. De bank heeft dit geweigerd en heeft vastgehouden aan een nieuwe rentevastperiode van 20 jaar. De financiering is inmiddels tot stand gekomen maar de consument vordert dat de bank alsnog haar oude rente hanteert, dan wel rentemiddeling toepast of de consument een schadevergoeding betaalt. De commissie is van oordeel dat de bank het verzoek van de consument heeft mogen weigeren en dat deze weigering naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar is. De vorderingen van de consument worden afgewezen.

1. Procedure

- 1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument en 3) het verweerschrift van de bank.
- 1.2 De consument is in deze zaak vertegenwoordigd door de heer [naam], hypotheekadviseur. De bank is in deze zaak vertegenwoordigd door professioneel gemachtigde mr. M. van den Broek, advocaat, kantoorhoudende te Den Haag.
- 1.3 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- 1.4 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument en haar ex-partner hebben een hypothecaire geldleningsovereenkomst gesloten met de bank. Deze geldlening bestond uit drie leningdelen, waaronder een aflossingsvrij leningsdeel van € 89.000,- met een rente van 1,95% en een rentevastperiode tot oktober 2035. Aan deze lening was ook een spaarrekening gekoppeld.
- 2.2 De consument is in 2023 gescheiden van haar ex-partner en zij heeft de bank verzocht om haar ex-partner te ontslaan uit de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de geldlening. Daarnaast heeft zij een nieuwe hypotheekaanvraag ingediend, met het verzoek om voor een deel van de nieuwe financiering de oude rentecondities (te weten de rente van 1,95%) te mogen meenemen. De bank heeft de aanvraag afgewezen.
- 2.3 Op 26 juli 2023 heeft de adviseur van de consument een verzoek tot afwijking ingediend. Dit verzoek is door de bank beoordeeld en ook afgewezen.
- 2.4 De bank heeft op 7 september 2023 een offerte uitgebracht voor een hypothecaire geldlening van € 115.094,-, onderverdeeld in vier leningdelen, alle tegen een rente van 5,15% per jaar met een rentevastperiode van 20 jaar. De consument heeft deze offerte getekend. De financiering is conform deze offerte tot stand gekomen.

De klacht en vordering

- 2.5 De consument vordert dat de bank de overeengekomen rente van 5,15% alsnog wijzigt in een rente van 1,95%, dan wel rentemiddeling toepast (3,25% voor de duur van 20 jaar, dan wel haar een schadevergoeding betaalt van € 19.181,-. De consument voert hiervoor de volgende argumenten aan.
- 2.6 De bank hield voor de nieuwe financiering ten onrechte vast aan een rentevastperiode van minimaal 20 jaar. Als de consument haar oude had rente had kunnen meenemen, had zij de komende 12 jaar een veel lagere rente dan nu het geval is. Dit is in het belang van de consument en het is ook beter voor de betaalbaarheid van de lening dan een veel hogere rente voor 20 jaar. De bank had dit belang van de consument moeten (h)erkennen. De kans dat de rente na 12 jaar hoger is dan de 5,15%, bij welke rente de financiering volgens de bank ook nog passend is, is klein. De bank loopt daarmee geen risico, ook omdat er voldoende zekerheid is in de vorm van overwaarde van de woning. De bank heeft het verzoek van de consument in alle redelijkheid niet mogen weigeren.

Het verweer

- 2.7 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Waar deze zaak om gaat

- 3.1 De commissie moet beoordelen of de bank de lopende rente moet wijzigen in de oude rente van 1,95% voor de duur van 12 jaar (vanaf het moment van oversluiten), dan wel of de bank rentemiddeling moet toepassen, dan wel of de bank de consument een schadevergoeding moet betalen van € 19.181,-. De commissie is van oordeel dat de bank dit niet hoeft te doen. Zij licht dit oordeel als volgt toe.

De klacht van de consument is behandelbaar

- 3.2 De commissie zal eerst beoordelen of de klacht van de consument behandelbaar is volgens het Reglement. De bank heeft namelijk gesteld dat de klacht van de consument een klacht betreft over de weigering van een financiële dienstverlener om een overeenkomst te sluiten. Dergelijke klachten zijn volgens vraag 2.3 van het Reglement niet behandelbaar door Kifid, tenzij de consument meent dat de financiële dienstverlener misbruik heeft gemaakt van de contracts- of beleidsvrijheid of heeft gehandeld in strijd met de wet.
- 3.3 De commissie begrijpt de klacht van de consument zo dat zij stelt dat de bank misbruik heeft gemaakt van haar contracts- en beleidsvrijheid omdat de bank geen enkel redelijk belang heeft om het verzoek van de consument te weigeren en in plaats daarvan rigide vasthoudt aan de eis van een rentevastperiode van minimaal 20 jaar, zonder naar de specifieke omstandigheden van de consument te kijken. Naar het oordeel van de commissie is de klacht hiermee behandelbaar.

De regels waar de commissie aan toetst

- 3.4 Uitgangspunt is dat financiële dienstverleners, zoals de bank, een grote vrijheid toekomt ten aanzien van het aangaan, wijzigen en het voortzetten van een relatie. In beginsel is de bank dan ook niet verplicht om een nieuwe financiering aan te gaan. Datzelfde geldt voor ontslag uit de hoofdelijke aansprakelijkheid. Dit is een wijziging van de overeenkomst waarvoor in beginsel de instemming van alle contractspartijen nodig is. De bank is in beginsel niet verplicht om die instemming te verlenen. De bank mag hierbij voorwaarden stellen. Dit is slechts anders als het handelen van de bank naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Bij het beoordelen van een beroep op deze beperking past de commissie de nodige terughoudendheid toe.¹

¹ Zie Geschillencommissie Kifid nrs. 2022-0485 en 2022-0319, te vinden op www.kifid.nl/uitspraken.

De weigering van de bank is naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar

- 3.5 De bank heeft haar acceptatiebeleid toegelicht. Volgens de bank moet de rentevastperiode van alle leningdelen bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd binnen 10 jaar na afsluiten van de lening minimaal 20 jaar zijn. De gedachte hierachter is dat daarmee zekerheid bestaat dat het resterende inkomen na pensionering voldoende is om de lasten voor een langere periode te dragen, ondanks dat dit betekent dat in dit geval de lasten de komende 12 jaar (in het geval van de consument) hoger zullen zijn dan daarvoor. De betaalbaarheid op de langere termijn staat hierbij voorop. Daarnaast bedraagt het verschil in de maandelijkse lasten maar € 131,- en is niet gesteld of gebleken dat dit tot een schrijnende situatie voor de consument heeft geleid.
- 3.6 Naar het oordeel van de commissie heeft de bank met deze toelichting voldoende gemotiveerd aangevoerd waarom zij het verzoek van de consument heeft geweigerd. Gelet op deze toelichting komt de commissie tot het oordeel dat het besluit van de bank om de rentecondities niet mee te nemen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar is.

De bank hoeft geen rentemiddeling aan te bieden

- 3.7 Ook voor de vordering tot rentemiddeling geldt dat de bank niet verplicht is om in te stemmen met een verzoek tot wijziging van de overeenkomst. Daar komt bij dat de bank heeft gesteld dat zij geen verzoek tot rentemiddeling heeft ontvangen en dat zij ook geen rentemiddeling aanbiedt bij een rentevastperiode van 20 jaar. De consument heeft dit niet betwist. Ook ten aanzien van dit klachtonderdeel komt de commissie daarom tot het oordeel dat de weigering van de bank om rentemiddeling toe te passen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar is.

Er is geen grond voor schadevergoeding

- 3.8 Nu het oordeel van de commissie is dat de bank niet gehouden is om de huidige rente aan te passen, is de bank ook niet gehouden om de consument een schadevergoeding te betalen. Niet gesteld of gebleken is dat de bank op een andere manier onrechtmatig tegenover de consument heeft gehandeld of dat een andere grondslag bestaat voor een vordering tot schadevergoeding.

Conclusie

- 3.9 De conclusie van het voorgaande is dat de klacht van de consument ongegrond is.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl